

MESTNA OBČINA LJUBLJANA

ŽUPAN

Mestni trg 1, Ljubljana

Šifra: 410-60/07-1

Datum: 22.01.2007

MESTNA OBČINA LJUBLJANA

MESTNI SVET

ZADEVA:

Predlog za obravnavo na seji Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana

NASLOV:

Osnutek Odloka o ustanovitvi proračunskega sklada za realizacijo okoljskih sanacijskih projektov v Mestni občini Ljubljana

**GRADIVO
PRIPRAVILA:**

Mestna občina Ljubljana
Mestna uprava
Oddelek za zdravstvo in socialno varstvo
Zavod za varstvo okolja

POROČEVALKI:

Tilka Klančar, načelnica Oddelka za zdravstvo in socialno varstvo
Alenka Loose, direktorica Zavoda za varstvo okolja

PRISTOJNO DELOVNO

Odbor za zdravstvo in socialno varstvo
Odbor za varstvo okolja

TELO MESTNEGA SVETA:

PREDLOG SKLEPA:

Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme Osnutek Odloka o ustanovitvi proračunskega sklada za realizacijo okoljskih sanacijskih projektov v Mestni občini Ljubljana

**ŽUPAN
ZORAN JANKOVIĆ**

Priloga:

- Osnutek Odloka o ustanovitvi proračunskega sklada za realizacijo okoljskih sanacijskih projektov v Mestni občini Ljubljana z obrazložitvijo

O S N U T E K

Na podlagi 56. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02 - ZJU in 110/02 – ZDT-B) in 27. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS št. 26/01 in 28/01) je Mestni svet Mestne občine Ljubljana na _____ seji dne _____ sprejel

O D L O K **o ustanovitvi Proračunskega sklada** **za realizacijo okoljskih sanacijskih projektov v Mestni občini Ljubljana**

1. člen (Namen proračunskega sklada)

S tem odlokom se ustanovi Proračunski sklad za realizacijo okoljskih sanacijskih projektov v Mestni občini Ljubljana za preprečevanje potencialnih negativnih vplivov onesnaženja okolja na zdravje ljudi (v nadaljevanju: proračunski sklad).

Proračunski sklad se ustanovi kot evidenčni račun v okviru računa proračuna Mestne občine Ljubljana z namenom ločenega vodenja določenih prejemkov in izdatkov za uresničevanje okoljskih sanacijskih projektov z namenom preprečevanja morebitnih posledic nelegalnih posegov v okolje na vodovarstvenih območjih, pomembnih za oskrbo Mestne občine Ljubljana s pitno vodo in za varovanje saniranih območij pred nadaljnjimi nelegalnimi posegi.

2. člen (Čas, za katerega je proračunski sklad ustanovljen)

Proračunski sklad se ustanovi za čas trajanja projektov, ki se s tem skladom financirajo.

3. člen (Upravljanje proračunskega sklada in razpolaganje s sredstvi proračunskega sklada)

Za upravljanje proračunskega sklada in razpolaganje s sredstvi proračunskega sklada je pristojen župan Mestne občine Ljubljana, ki odgovarja Mestnemu svetu za zakonitost upravljanja proračunskega sklada in razpolaganja s sredstvi proračunskega sklada.

4. člen

(Viri financiranja in odgovornost za obveznosti proračunskega sklada)

Proračunski sklad se financira iz naslednjih virov:

- proračunskih sredstev Mestne občine Ljubljana, zagotovljenih za namene iz 1. člena tega odloka v proračunu Mestne občine Ljubljana za tekoče leto
- proračunskih sredstev ministrstva, pristojnega za okolje, iz naslova povračila stroškov, ki jih Mestna občina Ljubljana pridobi od države za opravljene sanacije okolja na podlagi 11. člena Zakona o varstvu okolja (Ur. l. RS št. 39/06 – UPB I)
- namenskih prejemkov, ki jih v proračunski sklad prispevajo javni zavodi s področja zdravstva, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana, v skladu z ustanovitvenimi akti in sklepi svetov javnih zavodov, ki vsako leto po sprejemu zaključnega računa za preteklo leto in finančnega načrta za tekoče leto, najkasneje pa do 30.4. vsako leto, določijo višino in rok vplačila sredstev, ki je najkasneje do 30.6. vsako leto
- sredstev dotacij in donacij domačih ali tujih pravnih ali fizičnih oseb,
- prejemkov od upravljanja s prostimi denarnimi sredstvi proračunskega sklada.

Obveznosti proračunskega sklada se pokrivajo iz sredstev sklada.

5. člen

(Posebnosti razpolaganja s sredstvi proračunskega sklada)

Izplačila v breme proračunskega sklada se lahko izvajajo do višine razpoložljivih sredstev proračunskega sklada, obveznosti pa se lahko prevzemajo v okviru utemeljeno pričakovanih prejemkov proračunskega sklada.

Sredstva proračunskega sklada so namenska in se smejo uporabljati le za namene določene s tem odlokom.

Neporabljena sredstva na računu proračunskega sklada na koncu tekočega leta se prenesejo v prihodnje leto.

6. člen

(Prenehanje proračunskega sklada)

Proračunski sklad preneha:

- če proračunski sklad ne izpolnjuje namena, za katerega je bil ustanovljen,
- če sredstva proračunskega sklada ne zadostujejo za izpolnjevanje njegovega namena oziroma
- ko so projekti izvedeni.

Župan mora v 30 dneh po nastopu pogojev za prenehanje proračunskega sklada predlagati spremembo akta o ustanovitvi proračunskega sklada.

7. člen
(Prehodna določba)

Na podlagi sklepov svetov javnih zavodov s področja zdravstva, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana, in v skladu z odloki o ustanovitvi, javni zavodi prvič prispevajo denarna sredstva v proračunski sklad na podlagi podatkov zaključnega računa za leto 2006 ter finančnega načrta za leto 2007, najkasneje do 31.7.2007.

8. člen
(Prehodna določba)

Proračunski sklad prične delovati naslednji dan po uveljavitvi tega odloka.

9. člen
(Končna določba)

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Šifra:

Datum:

ŽUPAN
Mestne občine Ljubljana
Zoran Janković

O b r a z l o ž i t e v

1. Pravni temelj

Pravni temelj za sprejem Odloka o ustanovitvi proračunskega sklada za realizacijo okoljskih sanacijskih projektov v Mestni občini Ljubljana je podan v Zakonu o javnih financah (Uradni list RS št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02 - ZJU in 110/02 – ZDT-B) in v Statutu Mestne občine Ljubljana (Ur. l. RS št. 26/01 in 28/01).

Zakon o javnih financah

- v 56. členu določa, da je proračunski sklad evidenčni račun v okviru računa proračuna, ki ga odpre država oziroma občina zaradi ločenega vodenja določenih prejemkov in izdatkov in uresničevanja posebnega namena. Proračunski sklad se ustanovi s posebnih zakonom, mednarodno pogodbo ali odlokom občine. Zakon nadalje določa vsebino, to je obvezne sestavine ustanovitvenega akta, ki ga sprejme z odlokom pristojni organ občine. Akt o ustanovitvi proračunskega sklada mora določati:
 1. namen proračunskega sklada
 2. čas, za katerega je proračunski sklad ustanovljen
 3. ministrstvo oziroma občinski organ, ki je pristojen za upravljanje proračunskega sklada in za razpolaganje s sredstvi proračunskega sklada in
 4. vire financiranja proračunskega sklada.
- v 57. členu ureja financiranje proračunskega sklada in odgovornost za obveznosti proračunskega sklada. Določa, da se proračunski sklad financira iz:
 1. proračunskih sredstev, zagotovljenih v proračunu za tekoče leto
 2. namenskih prejemkov proračuna, ki so določeni kot namenski prejemki proračunskega sklada
 3. prejemkov od upravljanja s prostimi denarnimi sredstvi proračunskega sklada.
- v 58. členu določa, da je upravitelj proračunskega sklada pristojni organ občine
- v 59. členu ureja nekatere posebnosti razpolaganja s sredstvi proračunskega sklada
- v 60. členu opredeljuje razloge za prenehanje sklada.

Statut Mestne občine Ljubljana

- v 27. členu med pristojnostmi Mestnega sveta določa tudi sprejemanje odlokov, odločanje o pridobitvi in odtujitvi premoženja Mestne občine Ljubljana, razen tistega, ki je v pristojnosti župana in predpisovanje načina upravljanja in gospodarjenja s premoženjem Mestne občine Ljubljana,
- v 51. členu pa med drugim določa, da župan predlaga proračun Mestne občine Ljubljana, skrbi za izvajanje odločitev mestnega sveta in gospodari s premoženjem Mestne občine Ljubljana v okviru danih pooblastil kot dober gospodar.

Zakon o javnih financah in Statut Mestne občine Ljubljana tako dajeta podlago za ustanovitev občinskega proračunskega sklada zaradi ločenega vodenja določenih prejemkov in izdatkov in uresničevanja posebnega namena.

2. Ocena stanja na področju, ki ga akt ureja in razlogi in cilji, zaradi katerih je akt potreben

V Zakonu o varstvu okolja (Ur. l. RS št. 39/06 – UPB I) je v 11. členu opredeljeno načelo subsidiarnega ukrepanja, kjer je definirano, da občina skrbi za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja zaradi ravnanja s komunalnimi odpadki in krije stroške odprave teh posledic, če povzročitelj ni znan. Ker v primeru nelegalnih odlagališč večjega obsega, ki so predmet projektov sanacije, ni možno izločiti in poskrbeti le za komunalne odpadke, bo Mestna občina Ljubljana poskrbela za sanacijo vseh nelegalnih odlagališč v skladu s projektom sanacije. Za odpravo posledic nelegalnega odlaganja odpadkov, ki niso v pristojnosti občine, bo Mestna občina Ljubljana podala zahtevek za povračilo stroškov pristojnim državnim organom.

Po podatkih raziskave, ki jo je za Mestno občino Ljubljana, septembra 2006 izdelal Geografski inštitut Antona Melika, Znanstveno raziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, je na vodovarstvenih območjih vodonosnika Ljubljanskega polja in Ljubljanskega barja okrog 1600 nelegalnih odlagališč. Mestna občina Ljubljana skrbi za interventno čiščenje manjših nelegalnih odlagališč mešanih oziroma komunalnih odpadkov na prvem in drugem vodovarstvenem območju vodarn Kleče in Jarški prod. Za nelegalna odlagališča večja od 30 m³, kjer je večja verjetnost prisotnosti nevarnih odpadkov, bodo pripravljeni sanacijski načrti. Prvi bo izdelan v letu 2007 za Jarški prod in nato za Kleče. Izvedba sanacijskega programa se bo začela v letu 2007 (predvidoma 1 mio EUR), nadaljevala pa v letu 2008. Po istem postopku bo potekala tudi sanacija vodovarstvenih območij drugih vodarn.

Definicija Svetovne zdravstvene organizacije pravi, da »je zdravje stanje popolnega telesnega, duševnega in socialnega dobrega počutja in ne samo odsotnost bolezni in nezmožnosti«. Ekonomski in socialni razvoj družbe vpliva na zdravstveno stanje prebivalstva, obenem pa lahko iz zdravja ljudi sklepamo, kakšen je splošen ekonomski in socialni položaj.

Svetovana zdravstvena organizacija v zadnjih letih močno poudarja socialne determinante zdravja in vpliv stanja okolja na zdravje in dobro počutje ljudi ter skuša vplivati na odpravljanje vzrokov za slabo zdravstveno stanje oziroma poudarja pomen ustvarjanja takih pogojev življenja, ki bodo posameznikom omogočali ohranjanje čim boljšega zdravja in čim večje kakovosti življenja.

Podlago za vzpodbujanje in izvajanje pogojev boljšega zdravja in večje kakovosti življenja podaja dejstvo, da se v naravnih ekosistemih večina odpadnih snovi razgradi, ostanki pa so neškodljivi. Za razliko od prej omenjenih, pa odpadki antropogenega izvora, predvsem odloženi nelegalno, kot je primer v MOL, lahko povzročijo nepovratno škodo okolju in tako potencialno vplivajo na zdravje ljudi. To velja še posebej za tista nelegalna odlagališča, ki se nahajajo na vodovarstvenih območjih vodarn Ljubljanskega polja in Ljubljanskega barja.

V letu 2007 bo Zavod za varstvo okolja MU MOL pripravil sanacijski projekt za sanacijo nelegalnih odlagališč za vodovarstvena območja vodarne Jarški prod, temu bodo sledili

projekti za ostale vodarne. Sklad je namenjen financiranju sanacij skladno s sanacijskimi projekti.

Zakonska podlaga za financiranje realizacije sanacij je podana v Zakonu o lokalni samoupravi (Ur. l. RS št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo), Zakonu o zdravstveni dejavnosti (Ur. l. RS št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo) in Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Ur. l. RS št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo), ki v 8. čl. izrecno navaja, da je občina dolžna oblikovati in uresničevati programe za krepitev zdravja prebivalstva na svojem območju ter za to zagotavljati sredstva iz proračuna in še, da občina oblikuje in izvaja program nalog za ohranitev zdravega okolja.

Zaradi vsega navedenega menimo, da bi bila ustanovitev proračunskega sklada za realizacijo okoljskih sanacijskih projektov v Mestni občini Ljubljana pomembna izboljšava pri dolgoročnejšem zagotavljanju zadostnih sredstev za varstvo okolja z namenom odstranitve potencialnih nevarnosti, ki bi lahko ogrozile zdravje ljudi.

3. Poglavitne rešitve

Proces sanacije nelegalnih odlagališč je zelo zahteven proces, ki bo trajal več let. Za njegovo izvedbo bodo potrebna izjemno velika finančna sredstva. S predlagano ustanovitvijo proračunskega sklada za realizacijo okoljskih sanacijskih projektov v Mestni občini Ljubljana bi zagotovili potrebna sredstva, ki jih v takem obsegu v proračunu ni možno zagotoviti. Ta rešitev je še posebej pomembna ob spremenjenem Zakonu o financiranju občin, ki Mestni občini Ljubljana v letu 2007 jemlje skoraj 57 mio EUR, v naslednjih letih pa še več in s tem postavlja občino v položaj, ko v velikem delu ne more izpolniti niti zakonskih obveznosti, kaj šele, da bi namenila sredstva za tako pomembno področje, kot je izvedba sanacijskih programov, na osnovi katerih bomo odpravili potencialno nevarnost za zdravje prebivalcev, prebivalcev in drugih ljudi, ki se krajši ali daljši čas zadržujejo v mestu.

Nenazadnje pa bi z ustanovitvijo predlaganega proračunskega sklada dosegli zagotovljene vire neprekinjenega financiranja projektov, zaradi katerih je sklad ustanovljen in so izrednega pomena za varovanje zdravja ljudi v MOL. Neporabljena namenska sredstva sklada se namreč na koncu tekočega leta prenesejo v naslednje leto, s čimer bi bilo omogočeno takojšnje razpolaganje s finančnimi sredstvi na evidenčnem računu, neodvisno od sprejetja proračuna v tistem letu.

4. Ocena finančnih posledic

Sprejem predlaganega odloka ne pomeni dodatnih finančnih posledic v pomenu proračunske obremenitve za Mestno občino Ljubljana. Ocenjujemo, da bodo prihodki proračunskega sklada v letu 2007 iz naslova presežkov zavodov iz 4. člena odloka zanašali 20 mio EUR.

Oddelek za zdravstvo in socialno varstvo
načelnica
Tilka Klančar, univ.dipl.psih.

Zavod za varstvo okolja
direktorica
Alenka Loose, univ. dipl. inž. met.